

ÇİN-HİNDİSTAN ENSTİTÜSÜ'NÜN KURUCU ORTAĞI HAIYAN WANG:

Türkiye'de altın büyüme dönemi bitti

■ RECEP ERÇİN

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) bu yıl 12'sini düzenlediği "21. Yüzyıla Büyük Yüzleşme" temalı **Sanayi Kongresi** İstanbul'da gerçekleştirildi. Kongre'ye konuk konuşmacı olarak katılan Çin-Hindistan Enstitüsü Yönetici Ortağı Haiyan Wang'la, yaptığımız görüşmede Türkiye ekonomisi, jeopolitik gerginlikler ve akıllı küreselleşme üzerine konuştuk.

Kongre'nin teması vasatlık ve bununla yüzleşme. Soma'daki maden kazasını da göz önüne aldığımızda, Türkiye vasat bir ülke mi ki bunlar gerçekleşiyor?

Türkiye hence vasat bir ülke değil ancak zorluklarla karşı karşıya olduğu bir gerçek. Ekonomik açıdan da Türkiye şu anda zorluklarla karşılaşılıyor. Çünkü altın büyüme dönemi bitti. Türkiye'de ekonomik büyüme hızı yüzde 3'ün altına düşmüş durumda. Daha fazla büyüme hızını tetikleyecek çalışmalara ihtiyaç var gibi görünüyor.

Soma, yenilenebilir enerji tartışmasını körükleyebilir

Bu maden kazasına geldiğimizde bir tek şey söyleyebiliriz. Mutlaka

işyeri güvenlik kurallarının sıkı bir şekilde uygulanması gerektiğini belirten bir olaydır. İş güvenliği kuralları, politikası ve çerçevesinin mutlaka geliştirilmesi gerektiğini gösteren bir olay.

Bir başka boyutu daha var bunun o da Türkiye'nin giderek artan enerji ihtiyacı. Meydana gelen kaza Türkiye'nin enerji ihtiyacının yenilenebilir enerjilerle karşılanması tartışmasını da körükleyebilir.

"Akıllı küreselleşme" konulu bir sunum yapacaksınız. Akıllı olmayan bir küreselleşme de var mı?

Burada ana tema "21. yüzyıla yüzleşme" bu açıdan akıllı küreselleşmeyi seçmelerini anımsatıyorum. Yüzleşme; zaten kendi içinde bir gerginliği bir çatışmayı barındıran bir kelime. 21. yüzyıla baktığımızda bazı güçlerin bir-

birleriyle yakınlaştığını, birbirleriyle iç içe geçtiğini görüyoruz.

Küreselleşme kaçınılmaz

Bazıları küreselleşme için kötü diyor, bazıları küreselleşmeyi çok arzu ediyor. Benim küreselleşme tanımım ise, küreselleşme kaçınılmaz. Dolayısıyla şirketlerin yapması gereken bu küreselleşme dalgasının üzerinde seyahat etmektir. Ondan kaçınmak veya ona karşı gelmek, mücadele etmek değil.

Şirketler küreselmeye bakarken bunun dört kritik boyutunun olduğunu unutmamalıdır. Bunlardan ilki; küreselleşme demek bir şirket için bütün pazarlarda olmak demek değildir. Küreselleşme kendisi açısından optimüm küreselleşmedir. İkinci yapmaları

gereken de, tedarik zincirlerinin ve değer zincirlerinin küresel optimizasyonunu sağlamak.

Üçüncü olarak, kendi sermaye tabanlarını hem öz kaynaklarından alabilir hem de borç sermayelerinin

küresel optimizasyonunu sağlamak.

Dördüncüsü ve belki de en önemlisi; zihniyetin küreselleşmesi.

■ Çin-Japonya ve ABD-Rusya gerginlikleri tırmıyor. Politik gerginlikler ekonomik küreselleşmeyi engellemeyecek midir?

Şimdi tabiki bir ölçüde olacak diyebiliriz. Ama bir örnek vereyim. Çin ile Japonya arasındaki gerginlik zirveye ulaştığında Çinli tüketiciler Japon yapımı ürünleri kullanmamaya başladı. Ancak bu çok kısa sürdü. Bunun neticesinde ne çok büyük bir yatırım kayması yaşandı ne de ticarete büyük bir düşüş yaşandı.

Çünkü bakıldığında esas olanın; ulusal bazı jeopolitik düşünceler değil, şirketlerin kendi kurumsal düşünceleri olduğu ortaya çıkıyor. Bir şirket, kurumsal olarak büyümek için kendi paydaşlarının çıkarlarını gözlemek, kârlarını en üst düzeye çıkarmak ve gerek kendi pazarlarında gerekse değer zincirinde bir küresel optimizasyona gitmek zorundadır.

Örneğin; Çin'de de aynı şey olmuştur. Büyümek istedikleri bir pazarın Çin olduğunu düşünürlerse, ne olursa olsun burada yaptıkları çalışmaları devam ettireceklerdir. Ekonomik olarak da çekinmeye-

ceklerdir.

Onun için ben şuna inanıyorum ekonomik entegrasyon aynı zamanda bu tür jeopolitik gerilimlerin önlenmesi için ana doku bagdır.

Wang, ABD ve Çin sanayisine yön verdi

Çin ve Hindistan'ın yükselişine yönelik küresel stratejiler geliştirme odağıyla çalışan Washington merkezli bir danışmanlık kuruluşu "Çin-Hindistan Enstitüsü'nün" kurucu ortağı olan Haiyan Wang, ayrıca INSEAD Business School'da, Strateji alanında, Misafir Profesör olarak görev alıyor.

Küreselleşme ve küresel girişimcilik uzmanı Wang, uluslararası ticaret konusunda dünyanın en iyi yayımlarından biri olarak görül "Çin'i ve Hindistan'ı Doğru Anlamak" kitabının ve "Küresel Hakimiyet Arayışı" isimli kitabın yazarlarındandır.

Thinkers50 tarafından "Guru Olma Adayı" olarak lanse edilmiş ve "2011 Global Village Award" aday listesinde yer verilmiş olan Haiyan Wang, ayrıca The Economic Times tarafından yayınlanan "Yeni Guru" listesinde kendine yer buldu.

Wang, ayrıca, son 20 yılını Çin ve ABD'de farklı sanayi sektörlerinde danışmanlık yaparak ve çok uluslu operasyonları yöneterek geçirdi.

ÇİN-HİNDİSTAN ENSTİTÜSÜ YÖNETİCİ ORTAĞI HAIYAN WANG, ISO SANAYİ KONGRESİ'NE KATILDI

'Küreselleşmek isteyen şirketler 4 kritik noktaya dikkat etmeli'

SERCAN AKINCI / İSTANBUL

Çin-Hindistan Enstitüsü Yönetici Ortağı Haiyan Wang, şirketlerin küreselleşmenin 4 kritik boyutuna dikkat etmesi gerektiğini belirterek, bunları 'küresel optimizasyon, tedarik zincirlerinin ve değer zincirlerinin küresel optimizasyonunu sağlamak, kendi sermaye tabanlarını hem öz kaynaklar hem de borç sermayeler bakımından küresel optimizasyonunu sağlamak ve zihniyetin küreselleşmesi' olarak sıraladı. Wang, küreselleşmenin dünyadaki siyasi krizleri önleyebileceğini de savundu.

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) bu yıl 12'ncisini düzenlediği **Sanayi Kongresi'**ne konuşmacı olarak katılan Wang, Türkiye'nin vasat bir ülke olmadığını fakat birtakım zorluklarla karşı karşıya olduğuna dikkat çekti. Türkiye'nin şu anda ekonomik olarak da bazı problemler yaşadığının altını çizen Wang, "Çünkü altın büyüme dönemi bitti. Türkiye'de ekonomik büyüme hızı yüzde 3'ün altına düşmüş durumda. Daha fazla büyüme hızını tetikleyecek çalışmalara ih-

tiyaç var gibi görünüyor" dedi.

'Küreselleşme siyasi krizi önler'

Küreselleşmenin siyasi çatışmalara rağmen kaçınılmaz olduğu görüşünü savunan Wang, bu nedenle şirketlerin küresel-

leşme dalgası üzerinde seyahat etmesinin gerektiğine dikkat çekti. Wang, "Çin ile Japonya arasındaki gerginlik zirveye ulaştığında Çinli tüketiciler Japon yapımı ürünleri kullanmaya başladı. Ancak bu çok kısa sürdü. Bunun neticesinde ne çok

Facia, yenilenebilir enerji tartışmasını başlatabilir

Soma'da yaşanan faciayla da ilgili konuşan Çin-Hindistan Enstitüsü Yönetici Ortağı Haiyan Wang, "Meydana gelen kaza kazayı 'işyeri güvenlik kurallarının mutlaka sıkı bir şekilde uygulanması gerektiğini gösteren bir olay' olarak değerlendirdi. İş güvenliği

kuralları, politikası ve çerçevesinin değiştirilmesi gerektiğini vurgulayan Wang, "Meydana gelen kaza Türkiye'nin enerji ihtiyacının yenilenebilir enerjilerle karşılanması tartışmasını da körükleyebilir diye düşünüyorum" dedi.

'Yeni Guru' listesinde

Çin ve Hindistan'ın yükselişine yönelik küresel stratejiler geliştiren Washington merkezli Çin-Hindistan Enstitüsü'nün kurucu ortağı Haiyan Wang, ayrıca INSEAD Business School'da, strateji alanında ders veriyor. Küreselleşme ve küresel girişimcilik konularında uzman Wang, uluslararası ticaret alanında

en iyi yayınlarından kabul edilen 'Çin'i ve Hindistan'ı Doğru Anlamak' ile 'Küresel Hakimiyet Arayışı' kitaplarının yazarı. Thinkers50 tarafından 'Guru Adayı' olarak lanse edilen ve '2011 Global Village Award' aday listesinde yer alan Wang, The Economic Times'in 'Yeni Guru' listesinde de kendine yer buldu.

büyük bir yatırım kayması ne de ticarete büyük bir düşüş yaşandı. Çünkü bakıldığında esas olan ulusal bazı jeopolitik düşünceler değil, şirketlerin kendi kurumsal düşünceleri olduğu ortaya çıkıyor. Bir şirket, kurumsal olarak büyümek için kendi

paydaşlarının çıkarlarını gözetmek, kârlarını en üst düzeye çıkarmak ve gerek kendi pazarlarında gerekse değer zincirinde bir küresel optimizasyona gitmek zorundadır. Ben şuna inanıyorum; ekonomik entegrasyon aynı zamanda bu tür jeopolitik

gerilimlerin önlenmesi için ana doku bağdır" dedi.

En önemli nokta; zihniyetin küreselleşmesi

Şirketlerin küreselleşmesinin dört kritik boyutunun olduğunu unutmaması gerektiğini belirten Wang, sözlerine şöyle devam etti: "Bunlardan ilki; küreselleşme bir şirket için bütün pazarlarda olmak demek değildir. Küreselleşme kendi açısından optimum küreselleşmedir. Yani küresel optimizasyon. İkinci yapmaları gereken de tedarik zincirlerinin ve değer zincirlerinin küresel optimizasyonunu sağlamak. Üçüncü olarak, kendi sermaye tabanlarını hem öz kaynaklarından olabilir hem de borç sermayelerinin küresel optimizasyonunu sağlamak. Dördüncüsü ve belki de en önemlisi; zihniyetin küreselleşmesi. Küreselleşmede çeşitli öncelikler belirleyebilirsiniz. Hangi pazara ne zaman gireceğiniz, nasıl gireceğiniz gibi. Bütün bunların tartışılması, öğrenilmesi günlerce süren üst düzey çalıştaylarda gerçekleşebilir. Küreselleşmenin esas amacı farklı açılardan yaklaşılabileceğinin sağlanmasıdır."

Yeni bir 'Hikâye' yazmamız gerek

Soma; ailemin, dolayısıyla da benim memleketim olan Akhisar'a 40 km. mesafede. Bölgeyi, tarımın geldiği durumu bildiğimden, insanların geçim derdinden dolayı "madene mecbur" olmalarını anlayabiliyorum. Ancak bu, onların "ölüme mecbur" olmaları anlamına gelmiyor. Teknolojinin bu denli ilerlediği bir dünyada alınabilecek bir kısmı basit, bir kısmı da uzun vadede bu felâketleri önleyecek, can kayıplarının yaratabileceği maliyetlerle kıyaslan(a)mayacak tedbirlerle yerli kaynaklarımızı kullanabiliriz.

Enerjiye bu denli dışa bağımlı bir ülke olarak rüzgâr, güneş ve kömürde "yerli kaynaklara" yönelerek hem enerji arz güvenliğimizi arttırabilir, hem de en büyük cari açık kaleminizi azaltabiliriz. Ancak bunun için can kayıplarını arttırmamız hiç mi hiç gerekmiyor!

Soma da gösterdi ki artık yepyeni bir "hikâye" ihtiyacımız var!

"Hikâyeden" kastım; **ISO'nun Sanayi Kongresi**'nde de dile getirildiği üzere

Türkiye'nin; vasatlıktan kurtulup, seviye atlaması gerekiyor. Bunu sadece küresel sermaye hareketlerinden ve dünya ticaretinden daha

Türkiye'nin seviye atlaması gerekiyor. Buna kendi insanların daha 'mutlu ve güvenli' yaşaması için ihtiyacı var

fazla pay alması için değil, kendi insanların daha "mutlu ve güvenli" bir ülkede barış içinde yaşaması için ihtiyacı var.

"Barış süreci" belki "yeni hikâyenin" ilk giriş bölümünde yer alacak bir konu. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde ya-

şayan insanların arasındaki barış temin edilmeden hikâyenin gelişme ve sonuç bölümlerinin yazılması hayli zor. Türk-Kürt, Sünni-Alevi, kentli-köylü, beyaz-siyah Türk ayrımı daha fazla körüklenmeden "toplumsal barış" temin edecek adımlar, bu ayrımlar daha çok derinleşmeden atılmalı.

İnsanı insan yapan değerleri de yenisinden yüceltmemiz gerekiyor. Gerçekten insanların birinin varlığına saygı duyduğu demokratik bir ülke, hukukun üstünlüğü, herkes için eşit sorgulayıcı ve yeniliğe açık bir eğitim sistemi bu "yeni hikâyenin" gelişme bölümünü oluşturacak. Gelişme bölümü doğal olarak uzunca bir sürecek olacak. Ancak bunları yapmadığımız takdirde, kısa günü kurtarma adına gelecek nesillerden "çaldıklarımızı" bir gün ödemek zorunda kalacağız.

Son birkaç aydır, Thomas Piketty'nin yeni söylemleri, Dani Rodrik'in "İçselleştirici kurumlarla, ayrıştırıcı kurumlar" tezi, **ISO Sanayi Kongresi**'nde dinlediğim Fukuyama ve Wang bir araya geldiğinde artık sadece bizde değil, küresel kapitalizm ve küreselleşmede ciddi bir "sorgulama" dönemine girilmiş görünüyor. Gelecekte umudumu koruyorum. Umuyor ve diliyorum ki bu tartışmalar hem dünyada hem de bizde "sistemdeki" sorunların bir kez daha tartışılmasının önünü açacak.

Bugünkü birçok kısır tartışmanın bizi bir yere götürmediğini görüp, ortak ve yeni bir hikâyenin nasıl yazılması gerektiğini hayal etmemiz gerekiyor. Nasıl bir ülkede yaşamak istiyoruz? Bunun için dünyayı tanıyan, uluslararası ticaret ve iş dünyasında yer ve görev alanlara büyük iş düşüyor.

Ve tabii ki bir 19 Mayıs'ta en büyük görevine "gençlere" düşüyor.